

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-09- Nr. (14.1-01)-6K

DĖL VYRIAUSYBĖS 2002 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1797 PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo keičiamos Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės (toliau – keičiamos taisyklės) ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašas (toliau – keičiamas sąrašas).

Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalioję Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimai suteikia teisę nuolatiniam Lietuvos gyventojui susimąžinti apmokestinamąsias pajamas (susigrąžinant dalį sumokėto gyventojų pajamų mokesčio) išlaidomis, patirtomis už savo arba sutuoktinio naudai atliktus pastatų ir kitų statinių apdailos ir bet kokio remonto, išskyrus daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimą (modernizavimą), darbus, suteiktas lengvųjų automobilių remonto, nepilnamečių vaikų (įvaikių, globotinių, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) šeimoje), iki 18 metų priežiūros paslaugas. Tokia priemone, t. y. papildoma gyventojų pajamų mokesčio lengvata, sudarytos paskatos paslaugų gavėjui prašyti apskaitos dokumentų, o paslaugų teikėjui – tinkamai traukti į apskaitą ir apmokestinti už paslaugas gautas pajamas.

Nutarimo projekto tikslas ir esmė – patikslinant keičiamą sąrašą užtikrinti, kad gyventojų pajamos, gautos vykdant pastatų ar statinių apdailos ir remonto, automobilių remonto ir vaikų priežiūros veiklas, būtų apmokestinamos taikant bendrąsias individualios veiklos apmokestinimo taisykles, o ne fiksuoto dydžio pajamų mokesčiu. Tokiu būdu būtų pasiekta, kad gyventojų iš pajamų atskaitomos išlaidos už oficialiai apskaitytas remonto, statybos, kitas namų ūkyje suteikiamas paslaugas būtų apmokestinamos šias paslaugas suteikusiems asmenims, taikant tas pačias apskaitos ir apmokestinimo taisykles, nepriklausomai nuo to, ar paslaugas suteikė fizinis, ar juridinis asmuo.

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) duomenys apie gyventojus, vykdžiusius veiklą įsigijus verslo liudijimus 2016–2019 (iki rugsėjo 30 d.) metais:

Ekonominės veiklos rūšis	Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimą, skaičius			
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m (iki 09-30)
Statybos baigimo apdailos ir valymo darbai	10 876	10 466	9 678	8 150
Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas	5 218	5 040	4 792	4 248
Specialieji statybos darbai	11 730	11 076	10 217	8 865
Vandentiekio, šildymo ir oro kondicionavimo sistemų įrengimas	1 445	1 444	1 334	1 228

2412380928994095.docx

Elektros sistemų įrengimas pastatuose bei elektros įtaisų įrengimas ir remontas	804	913	889	779
Ateinančių auklių, neįgaliųjų ir kitų asmenų priežiūros veikla	662	880	780	672

Pažymėtina, kad, keičiamame sąraše atsisakius tam tikrų veiklos rūšių, gyventojai galės toliau tęsti vykdomą individualią veiklą, tačiau nuo individualios veiklos pajamų mokės ne fiksuoto dydžio pajamų mokestį, o mokestį, priklausantį nuo gautų (uždirbtų) pajamų (pelno). Tokiu atveju pakaks informuoti mokesčių administratorių apie pasikeitusį mokesčio nuo individualios veiklos pajamų mokėjimo būdą (pateikiant fizinio asmens prašymą įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą (REG812 formą), kurio pagrindu gyventojui bus parengta Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažyma (FR0468 forma). Nuo 2018 m. individualios veiklos pajamoms taikomas mokesčio kreditas, dėl ko šių pajamų apmokestinimas (efektyvus gyventojų pajamų mokesčio tarifas) priklauso nuo per metus gaunamo apmokestinamųjų pajamų (pelno) dydžio: tais atvejais, kai apmokestinamosios pajamos neviršija 20 000 eurų per metus, jos faktiškai apmokestinamos 5 procentų tarifu, o kai metinės apmokestinamosios pajamos viršija 20 000 eurų per metus, joms taikomas efektyvus pajamų mokesčio tarifas palaipsniui kyla, kol ties 35 000 eurų pasiekia toliau jau nekintantį 15 procentų tarifą.

Taip pat keičiamame sąraše aiškumo tikslais atsisakoma tam tikrų Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus klasių, nurodytų prie veiklos rūšies – „gyvenamosios paskirties patalpų nuoma“. Tokiu būdu siekiama aiškiai nustatyti, kad verslo liudijimo gyvenamosios paskirties patalpų nuomai įsigijimas reiškia fiksuoto dydžio mokesčio sumokėjimą už gyvenamosios paskirties patalpų nuomą konkrečiam verslo liudijime nurodytam laikotarpiui. Tuo tarpu gyventojai, teikiantys apgyvendinimo paslaugas, fiksuoto dydžio gyventojų pajamų mokestį gali mokėti tik teikdami nakvynės ir pusryčių arba kaimo turizmo paslaugas. VMI prie FM duomenimis, iki 2019 m. rugsėjo 30 d. verslo liudijimus gyvenamosios paskirties patalpų nuomai, neteikiant apgyvendinimo paslaugų (kaimo turizmo paslaugų arba nakvynės ir pusryčių paslaugų), yra įsigiję 11 476 gyventojai (2018 m. buvo įsigiję 10 088 gyventojai; 2017 m. – 8 878 gyventojai; 2016 m. – 7 125 gyventojai; 2015 m. – 5 768 gyventojai).

Siekiant adekvatesnio pajamų apmokestinimo lygio, kai vieną gyvenamosios paskirties patalpų nuomos veiklos verslo liudijimą įsigiję gyventojai nuomoja nemažą skaičių gyvenamųjų patalpų, Nutarimo projekte nustatomas ribojimas, kad atskiras fiksuoto dydžio pajamų mokestis įsigyjant verslo liudijimą gyvenamosios paskirties patalpų nuomai mokamas už kiekvieną gyvenamosios paskirties objektą, įregistruotą (registruotiną) Nekilnojamojo turto registre, t.y., pavyzdžiui, nuomojant du nekilnojamojo turto objektus, reikės įsigyti du verslo liudijimus.

Keičiamose taisyklėse pakeitimai atliekami atsižvelgiant į 2019 m. sausio 1 d. pradėjusį veikti VMI prie FM valdomą Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiąjam verslui posistemį (i.APS). Tokių pakeitimų tikslas – gyventojams, kurie buhalterinę apskaitą tvarko naudodamiesi i.APS, supaprastinti dokumentų pateikimo ir saugojimo procedūras, tokiu būdu sumažinti administracinę naštą. Įgyvendinus šiuos su i.APS susijusius pakeitimus, gyventojams, kurie buhalterinę apskaitą tvarkys naudodamiesi i.APS bei prekių, medžiagų arba žaliavų įsigijimo dokumentus arba jų skaitmenines kopijas saugos i.APS, bus panaikintas reikalavimas prekybos arba gamybos vietoje turėti minėtus dokumentus. 2019 m. rugsėjo 30 d. duomenimis apie 6 300 individualią veiklą vykdančių gyventojų, iš jų apie 3 100 įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinę apskaitą tvarko naudodamiesi i.APS.

Nutarimo projektas susijęs su Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos šešėlinės ekonomikos mažinimo struktūrinės reformos įgyvendinimu.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projektas neprieštarauja šiuo metu galiojantiems teisės aktams.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Nutarimo projektas derintas su visuomene paskelbiant jį Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Nutarimo projektas teiktas išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Teisingumo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos statistikos departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų asociacijai, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo tarybai, Lietuvos statybininkų asociacijai, Lietuvos autoverslininkų asociacijai, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė, tel. 239 0151) Tiesioginių mokesčių ir tarptautinio apmokestinimo skyriaus (vedėjas Evaldas Putrimas, tel. 219 4476) vyriausioji specialistė Ieva Kanovalovaitė (tel. 239 0267).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 3 lapai;
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai;
3. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 2 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka